

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 6. veljače 2026.
(OR. EN)

5371/26

Međuinstitucijski predmeti:
2025/0352 (NLE)
2025/0353 (NLE)

ESPACE 10
EEE 6
RECH 17
COMPET 48
IND 27
EU-GNSS 6
TRANS 18
AVIATION 9
MAR 8
TELECOM 17
MI 39
CSC 45
CSCGNSS 6
CSDP/PSDC 35
AELE 4

ZAKONODAVNI AKTI I DRUGI INSTRUMENTI

Predmet: Sporazum između Europske unije i Kraljevine Norveške o utvrđivanju pravila za sudjelovanje Kraljevine Norveške u komponenti GOVSATCOM Svemirskog programa Unije i Programu Unije za sigurnu povezivost, te za pristup uslugama GOVSATCOM-a i uslugama za državne potrebe Programa Unije za sigurnu povezivost

SPORAZUM
IZMEĐU EUROPSKE UNIJE I KRALJEVINE NORVEŠKE
O UTVRĐIVANJU PRAVILA ZA SUDJELOVANJE
KRALJEVINE NORVEŠKE U KOMPONENTI GOVSATCOM
SVEMIRSKOG PROGRAMA UNIJE
I PROGRAMU UNIJE ZA SIGURNU POVEZIVOST,
TE ZA PRISTUP USLUGAMA GOVSATCOM-a I USLUGAMA ZA DRŽAVNE POTREBE
PROGRAMA UNIJE ZA SIGURNU POVEZIVOST

EUROPSKA UNIJA (dalje u tekstu „Unija”)

i

KRALJEVINA NORVEŠKA (dalje u tekstu „Norveška”),

dalje u tekstu zajednički „stranke”,

PREPOZNAJUĆI sudjelovanje Norveške u Svemirskom programu Unije,

PREPOZNAJUĆI obveze stranaka na temelju međunarodnog prava,

PODSJEĆAJUĆI na Uredbu (EU) 2021/696¹ Europskog parlamenta i Vijeća (dalje u tekstu „Uredba o svemiru”) i Uredbu (EU) 2023/588² Europskog parlamenta i Vijeća (dalje u tekstu „Uredba o sigurnoj povezivosti”),

¹ Uredba (EU) 2021/696 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o uspostavi Svemirskog programa Unije i osnivanju Agencije Europske unije za svemirski program te o stavljanju izvan snage uredaba (EU) br. 912/2010, (EU) br. 1285/2013 i (EU) br. 377/2014 i Odluke br. 541/2014/EU (SL EU L 170, 12.5.2021., str. 69., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/696/oj>).

² Uredba (EU) 2023/588 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2023. o uspostavi Programa Unije za sigurnu povezivost za razdoblje 2023. – 2027. (SL EU L 79, 17.3.2023., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/588/oj>).

PREPOZNAJUĆI da Norveška financijski doprinosi aktivnostima koje proizlaze iz komponente GOVSATCOM Svemirskog programa Unije i Programa Unije za sigurnu povezivost kako je utvrđeno u zasebnoj odluci Zajedničkog odbora EGP-a o izmjeni Protokola 31. o suradnji u posebnim područjima izvan četiriju sloboda i u Protokolu 37. uz Sporazum o Europskom gospodarskom prostoru,

PREPOZNAJUĆI važnost Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru kao pravne i institucionalne osnove za jačanje i širenje suradnje Unije i Norveške u području sigurne povezivosti,

PODSJEĆAJUĆI na Sporazum između Kraljevine Norveške i Europske unije o sigurnosnim postupcima za razmjenu klasificiranih podataka (dalje u tekstu „Sporazum o sigurnosti podataka”), koji je potpisan 22. studenog 2004. i stupio na snagu 1. prosinca 2004.,

PODSJEĆAJUĆI na sigurnosne mjere za zaštitu klasificiranih podataka koji se razmjenjuju između Kraljevine Norveške i Unije (dalje u tekstu „sigurnosne mjere”), dogovorene 22. listopada 2004.,

PREPOZNAJUĆI da se Odlukom Vijeća (ZVSP) 2021/698¹ utvrđuju odgovornosti koje trebaju izvršavati Vijeće i Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku kako bi odvratili prijetnju sigurnosti Unije ili jedne ili više država članica ili ublažili znatnu štetu za ključne interese Unije ili jedne ili više njezinih država ili kad god bi sigurnost Unije ili njezinih država članica mogla biti ugrožena radom sustava ili pružanjem usluga za državne potrebe, te da se Odluka (ZVSP) 2021/698 treba primjenjivati kako je utvrđeno u članku 35. Uredbe o svemiru i članku 31. Uredbe o sigurnoj povezivosti,

PREPOZNAJUĆI interes Norveške za komponentu GOVSATCOM Svemirskog programa Unije i za usluge u okviru Programa Unije za sigurnu povezivost,

ŽELEĆI sklopiti bilateralni sporazum o sudjelovanju Norveške u komponenti GOVSATCOM Svemirskog programa Unije i u Programu Unije za sigurnu povezivost i,

SPORAZUMJELE SU SE KAKO SLIJEDI:

¹ Odluka Vijeća (ZVSP) 2021/698 od 30. travnja 2021. o sigurnosti sustava i usluga koji su uvedeni, djeluju i upotrebljavaju se u okviru Svemirskog programa Unije i koji mogu utjecati na sigurnost Unije te o stavljanju izvan snage Odluke 2014/496/ZVSP (SL EU L 170, 12.5.2021., str. 178., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2021/698/oj>).

ČLANAK 1.

Svrha Sporazuma

1. Ovim se Sporazumom utvrđuju pravila za sudjelovanje Norveške u komponenti GOVSATCOM Svemirskog programa Unije i Programu Unije za sigurnu povezivost , te za pristup Norveške uslugama GOVSATCOM-a i uslugama za državne potrebe Programa Unije za sigurnu povezivost.
2. Norveška je sudionica GOVSATCOM-a i sudionica Unije za sigurnu povezivost u mjeri u kojoj ovlašćuje korisnike GOVSATCOM-a i korisnike Unije za sigurnu povezivost državnih kapaciteta ili pruža satelitske komunikacijske kapacitete, lokacije zemaljskih segmenata ili dio objekata zemaljskog segmenta.
3. Prava dodijeljena na temelju ovog Sporazuma ne dovode u pitanje komponentu GOVSATCOM Svemirskog programa Unije ni Program Unije za sigurnu povezivost. Ovim se Sporazumom Norveškoj ne dodjeljuju ovlasti za donošenje odluka u pogledu komponente GOVSATCOM Svemirskog programa Unije i Programa Unije za sigurnu povezivost.
4. Ovaj Sporazum ne utječe na pravni okvir i institucionalnu strukturu komponente GOVSATCOM Svemirskog programa Unije i Programa Unije za sigurnu povezivost uspostavljenog pravom Unije, na relevantne akte Unije uključene u Sporazum o Europskom gospodarskom prostoru ni na mjere poduzete za provedbu akata Unije. Osim toga, ovaj Sporazum ne utječe ni na primjenjivo zakonodavstvo, propise i politike Unije kojima se provode obveze neširenja oružja i nadzor izvoza robe s dvojnomo namjenom.

5. Unija je vlasnik sve materijalne i nematerijalne imovine koja čini dio državne infrastrukture razvijene u okviru komponente GOVSATCOM Svemirskog programa Unije i Programa Unije za sigurnu povezivost, kako je predviđeno u članku 5. stavku 2. i članku 19. stavku 2. Uredbe o sigurnoj povezivosti.

6. Ovaj Sporazum ne utječe na prava i obveze stranaka prema drugim međunarodnim sporazumima.

ČLANAK 2.

Definicije

Za potrebe ovog Sporazuma primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „tokeni” znači jedinica koja se upotrebljava za plaćanje ili naknadu za usluge GOVSATCOM-a, kako je definirano u članku 2. Provedbene odluke Komisije (EU) 2023/1055¹;
2. „kontrola” znači sposobnost izvršavanja odlučujućeg utjecaja na pravni subjekt izravno ili neizravno putem jednog ili više posredničkih pravnih subjekata;

¹ Provedbena odluka Komisije (EU) 2023/1055 od 30. svibnja 2023. o utvrđivanju pravila o dijeljenju i određivanju prioriteta satelitskih komunikacijskih kapaciteta, usluga i korisničke opreme radi ispunjavanje funkcije iz članka 66. stavka 2. Uredbe (EU) 2021/696 Europskog parlamenta i Vijeća SL EU L 141, 31.5.2023., str. 57.;
ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2023/1055/oj).

3. „izvršna upravljačka struktura” znači tijelo pravnog subjekta koje je imenovano u skladu s nacionalnim pravom i, ako je primjenjivo, odgovara glavnom izvršnom direktoru ili bilo kojoj drugoj osobi koja ima usporedivu ovlast za odlučivanje, i ovlašteno je za utvrđivanje strategije, ciljeva i općeg usmjerenja pravnog subjekta te nadzire i prati odluke uprave;
4. „treća zemlja” znači svaka zemlja koja nije Norveška ili bilo koja država članica Unije ili država EFTA-e koja je članica EGP-a, koja sudjeluje u, ovisno o slučaju, komponenti GOVSATCOM Svemirskog programa Unije ili Programu Unije za sigurnu povezivost;
5. „komponenta GOVSATCOM Svemirskog programa Unije” ili „GOVSATCOM” znači komponenta GOVSATCOM uspostavljena Uredbom o svemiru;
6. „sudionik GOVSATCOM-a” znači sudionik u smislu članka 68. Uredbe o svemiru;
7. „Program Unije za sigurnu povezivost” znači program uspostavljen Uredbom o sigurnoj povezivosti;
8. „sudionik Programa Unije za sigurnu povezivost” znači sudionik u smislu članka 11. Uredbe o sigurnoj povezivosti.

ČLANAK 3.

Opseg suradnje

Ovaj Sporazum uređuje sudjelovanje Norveške u komponenti GOVSATCOM Svemirskog programa Unije i Programu Unije za sigurnu povezivost, te za pristup Norveške uslugama GOVSATCOM-a i uslugama za državne potrebe u okviru Programa Unije za sigurnu povezivost.

ČLANAK 4.

Sudjelovanje u GOVSATCOM-u i Programu Unije za sigurnu povezivost

Norveška je sudionica GOVSATCOM-a i sudionica Unije za sigurnu povezivost u smislu članka 68. Uredbe o svemiru odnosno članka 11. Uredbe o sigurnoj povezivosti jer ovlašćuje korisnike usluga GOVSATCOM-a ili usluga za državne potrebe u okviru Programa Unije za sigurnu povezivost ili osigurava kapacitete, lokacije ili objekte.

Norveška utvrđuje i provodi određivanje prioriteta u pogledu usluga obuhvaćenih ovim Sporazumom za korisnike koje je ovlastila.

ČLANAK 5.

Nadležno tijelo za sigurnu povezivost

Norveška imenuje nadležno tijelo za sigurnu povezivost.

Nadležno tijelo za sigurnu povezivost osigurava:

- (a) da je korištenje usluga obuhvaćenih ovim Sporazumom u skladu s općim sigurnosnim zahtjevima iz članka 34. stavka 2. Uredbe o svemiru i članka 30. stavka 3. Uredbe o sigurnoj povezivosti;
- (b) da su prava pristupa uslugama obuhvaćenima ovim Sporazumom utvrđena i da se njima upravlja;
- (c) da se korisnička oprema potrebna za korištenje usluga obuhvaćenih ovim Sporazumom i povezane elektroničke komunikacijske veze i informacije koriste u skladu s općim sigurnosnim zahtjevima iz članka 34. stavka 2. Uredbe o svemiru i članka 30. stavka 3. Uredbe o sigurnoj povezivosti;
- (d) da je uspostavljena središnja kontaktna točka koja prema potrebi pomaže u izvješćivanju o sigurnosnim rizicima i prijetnjama, a posebno u otkrivanju potencijalno štetnih elektromagnetskih smetnji koje utječu na usluge u okviru komponente GOVSATCOM Svemirskog programa Unije i Programa Unije za sigurnu povezivost.

ČLANAK 6.

Usluge za državne potrebe

1. Usluge obuhvaćene ovim Sporazumom pružaju se sudionicima iz članka 4. ovog Sporazuma u skladu s pravilima utvrđenima u Provedbenoj odluci (EU) 2023/1053¹ i Provedbenoj odluci (EU) 2023/1055.
2. Pristup uslugama GOVSATCOM-a i uslugama za državne potrebe u okviru Programa Unije za sigurnu povezivost podliježe ispunjavanju uvjeta kojima se uređuje njihova upotreba u skladu s ovim člankom.
3. Sljedeći subjekti mogu biti ovlašteni kao korisnici usluga GOVSATCOM-a i usluga za državne potrebe u okviru Programa Unije za sigurnu povezivost:
 - (a) tijelo javne vlasti Norveške ili tijelo kojemu je povjereno izvršavanje javnih ovlasti u Norveškoj; i
 - (b) fizička ili pravna osoba koja djeluje u ime i pod kontrolom subjekta iz točke (a).

¹ Provedbena odluka Komisije (EU) 2023/1053 od 30. svibnja 2023. o utvrđivanju pravila za primjenu Uredbe (EU) 2023/588 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu operativnih zahtjeva za usluge za državne potrebe koje se pružaju u okviru Programa Unije za sigurnu povezivost i njegova portfelja usluga (SL EU L 141, 31.5.2023., str. 44., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2023/1053/oj).

4. Korisnici usluga GOVSATCOM-a i usluga za državne potrebe Programa Unije za sigurnu povezivost iz stavka 3. ovog članka koje Norveška propisno ovlašćuje za upotrebu tih usluga moraju ispunjavati opće sigurnosne zahtjeve iz članka 34. stavka 2. Uredbe o svemiru i članka 30. stavka 3. Uredbe o sigurnoj povezivosti.

ČLANAK 7.

Pružatelji satelitskih komunikacijskih kapaciteta i usluga

Unija može nabaviti satelitske komunikacijske kapacitete i usluge u okviru komponente GOVSATCOM Svemirskog programa Unije koje pružaju sljedeći subjekti:

- (a) Norveška, kao sudionica GOVSATCOM-a iz članka 68. Uredbe o svemiru; i
- (b) norveške pravne osobe propisno akreditirane za pružanje satelitskih komunikacijskih kapaciteta ili usluga u skladu s postupkom za sigurnosnu akreditaciju iz članka 37. Uredbe o svemiru, koje su dužne uskladiti se s općim sigurnosnim zahtjevima za komponentu GOVSATCOM-a Svemirskog programa Unije, kako je navedeno u članku 34. stavku 2. Uredbe o svemiru.

Sustav za pružanje tih kapaciteta i usluga smatra se sustavom za pružanje usluga za državne potrebe ako ispunjava zahtjeve utvrđene u članku 2. stavku 2.a Provedbene odluke Komisije (EU) 2023/1054¹. Za potrebe primjene tog članka, smatra se da, „država članica” znači „država članica ili Norveška“.

ČLANAK 8.

Kapaciteti relevantni za usluge

Europska komisija određuje ukupan broj tokena koji će se raspodijeliti za predstojeća programska razdoblja uzimajući u obzir raspoloživ proračun i uvjete ugovora i sporazuma sklopljenih s pružateljima resursa.

Norveška prima postotak, u tokenima, ukupnog udjela država članica utvrđenog u provedbenim odlukama (EU) 2023/1053 i (EU) 2023/1055.

¹ Provedbena odluka Komisije (EU) 2023/1054 od 30. svibnja 2023. o utvrđivanju pravila za primjenu Uredbe (EU) 2021/696 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu portfelja usluga državnih satelitskih komunikacija koje nudi sustav uspostavljen u okviru Svemirskog programa Unije (SL EU L 141, 31.5.2023., str. 49.; ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2023/1054/oj).

ČLANAK 9.

Povećanje pokrivenosti u arktičkoj regiji

Državna infrastruktura Programa Unije za sigurnu povezivost može uključivati dodatne elemente za povećanje pokrivenosti niskom latencijom u arktičkoj regiji.

Bilo koji dodatni financijski doprinos potreban za oblikovanje, razvoj, uvođenje i iskorištavanje takvih elemenata utvrđuje se odlukom Zajedničkog odbora iz članka 18. o izmjeni ovog članka u skladu s člankom 18. stavkom 4. i provodi se u skladu s člankom 12.

ČLANAK 10.

Uvjeti prihvatljivosti i sudjelovanja za norveške subjekte

Na ovaj se Sporazum primjenjuju članak 24. Uredbe o svemiru i članak 22. Uredbe o sigurnoj povezivosti u pogledu uvjeta prihvatljivosti i sudjelovanja u programima.

Ako Europska komisija odluči primijeniti izuzeće od tih uvjeta u skladu s člankom 24. stavkom 3. Uredbe o svemiru bez primjene izuzeća utvrdeog u posljednjem podstavku tog stavka, prihvatljivi pravin subjekt mora ispunjavati sljedeće uvjete za sudjelovanje:

- (a) prihvatljivi pravni subjekt ima poslovni nastan u Norveškoj, a njegove izvršne upravljačke strukture uspostavljene su u Norveškoj ili u državi članici Unije ili u bilo kojoj drugoj državi EFTA-e koja je članica EGP-a koja sudjeluje u, ovisno o slučaju, komponenti GOVSATCOM Svemirskog programa Unije ili u Programu Unije za sigurnu povezivost;
- (b) prihvatljivi pravni subjekt obvezuje se provoditi sve relevantne aktivnosti u Norveškoj ili u državi članici Unije ili u bilo kojoj drugoj državi EFTA-e koja je članica EGP-a koja, ovisno o slučaju, sudjeluje u komponenti GOVSATCOM Svemirskog programa Unije ili u Programu Unije za sigurnu povezivost; i
- (c) prihvatljivi pravni subjekt nije pod kontrolom treće zemlje ili subjekta iz treće zemlje.

ČLANAK 11.

Provedbene odluke

Na aktivnosti koje se provode na temelju ovog Sporazuma primjenjuju se relevantne provedbene odluke Komisije koje se primjenjuju na komponentu GOVSATCOM Svemirskog programa Unije i Program Unije za sigurnu povezivost.

ČLANAK 12.

Dodatni doprinos

Na temelju ovog Sporazuma Norveška može ponuditi dodatni financijski doprinos za pokrivanje dodatnih elemenata, pod uvjetom da ti dodatni elementi ne uzrokuju nikakvo financijsko ili tehničko opterećenje ili kašnjenje u pravilnoj provedbi dotične komponente. Takav dodatni financijski doprinos utvrđuje se odlukom Zajedničkog odbora iz članka 18. o izmjeni ovog članka u skladu s člankom 18. stavkom 4. i upotrebljava se za financiranje povezanog dodatnog elementa u skladu s člankom 12. Uredbe o svemiru i člankom 15. Uredbe o sigurnoj povezivosti.

ČLANAK 13.

Radiofrekvencijski spektar

1. Stranke su suglasne surađivati u okviru Međunarodne unije za telekomunikacije (ITU) u pogledu pitanja spektra koja se odnose na europsku sigurnu povezivost.
2. U kontekstu suradnje iz stavka 1. stranke štite dodjelu frekvencija potrebnih za europske sustave sigurne povezivosti kako bi osigurale da njihove usluge budu dostupne korisnicima.

3. Osim toga, stranke prepoznaju da je važno zaštititi radiofrekvencijski spektar koji se koristi za sigurnu komunikaciju od prekida i ometanja. U tu svrhu one utvrđuju izvore ometanja i traže obostrano prihvatljiva rješenja za suzbijanje takvog ometanja.

4. Ništa se u ovom Sporazumu ne tumači kao odstupanje od mjerodavnih odredaba ITU-a, uključujući Radijski pravilnik ITU-a.

ČLANAK 14.

Zaštita financijskih interesa Unije

Norveška odgovornom dužnosniku za ovjeravanje, Europskom uredu za borbu protiv prijevara (OLAF) i Revizorskom sudu dodjeljuje potrebna prava i potreban pristup koji se zahtjeva za sveobuhvatno izvršavanje njihovih ovlasti. Kad je riječ o OLAF-u, takva prava uključuju pravo provedbe istraga, među ostalim provjera i inspekcija na terenu, kako je predviđeno u Uredbi (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća¹.

¹ Uredba (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (Euratom) br. 1074/1999 (SL EU L 248, 18.9.2013., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>).

ČLANAK 15.

Sigurnost

1. Stranke štite sustave za sigurnu povezivost od prijetnji kao što su zlouporaba, ometanje, prekidi i neprijateljska djelovanja. Stoga stranke poduzimaju sve praktične korake kako bi osigurale kontinuitet, sigurnost i zaštitu usluga GOVSATCOM-a i usluga u okviru Programa Unije za sigurnu povezivost te povezane infrastrukture i kritične imovine na svojim državnim područjima.
2. Europska komisija namjerava razviti mjere za zaštitu od prijetnji, kontrolu i upravljanje osjetljivom imovinom, informacijama i tehnologijama komponente GOVSATCOM Svemirskog programa Unije i Programa Unije za sigurnu povezivost.
3. Norveška u okviru svojih nadležnosti pravodobno donosi i provodi mjere kojima se osigurava razina zaštite i sigurnosti jednaka onoj koja se primjenjuje u Europskoj uniji.

ČLANAK 16.

Sudjelovanje u odborima

Predstavnici Norveške pozivaju se da kao promatrači sudjeluju u odborima i radnim skupinama osnovanima za upravljanje, razvoj i provedbu aktivnosti u okviru komponente GOVSATCOM Svemirskog programa Unije i Programa Unije za sigurnu povezivost, u skladu s relevantnim pravilima i postupcima te bez prava glasa.

Norveška sudjeluje bez prava glasa u Odboru za sigurnosnu akreditaciju Agencije Europske unije za svemirski program uspostavljene Uredbom o svemiru, za relevantne dijelove komponente GOVSATCOM Svemirskog programa Unije i Programa Unije za sigurnu povezivost. To sudjelovanje ograničeno je u skladu s politikom nužnosti pristupa podacima uspostavljenom za komponentu GOVSATCOM Svemirskog programa Unije i Programa Unije za sigurnu povezivost i u skladu je s poslovníkom Odbora za sigurnosnu akreditaciju.

ČLANAK 17.

Zaštitne mjere

1. Svaka stranka može, nakon savjetovanja sa Zajedničkim odborom iz članka 18., poduzeti odgovarajuće zaštitne mjere, uključujući suspenziju jedne ili više odredaba ovog Sporazuma, ako utvrdi da druga stranka ne ispunjava svoje obveze iz ovog Sporazuma. Nakon donošenja zaštitnih mjera stranke odmah započinju savjetovanje u okviru Zajedničkog odbora kako bi se što prije ponovno primjenjivale sve odredbe ovog Sporazuma.
2. Opseg i trajanje mjera iz stavka 1. ovog članka ograničava se na ono što je nužno da bi se popravilo stanje i osigurala pravedna ravnoteža prava i obveza u okviru ovog Sporazuma. Stranke i dalje nastoje rješavati spor u skladu s člankom 19.

ČLANAK 18.

Zajednički odbor

1. Stranke osnivaju Zajednički odbor sastavljen od službenih predstavnika svake stranke za koje je utvrđena nužnost pristupa podacima.

2. Zajednički odbor nadzire funkcioniranje ovog Sporazuma i djeluje kao forum u kojem stranke razmjenjuju stajališta i informacije o svim pitanjima koja bilo koja od stranaka postavi u vezi s provedbom ovog Sporazuma.
3. Zajednički odbor donosi svoj poslovnik. Zajednički odbor može odlučiti osnovati pododbore koji će mu pomagati u izvršavanju zadaća. Zajednički odbor određuje opis poslova tih pododborna.
4. Članci 9. i 12. mogu se izmijeniti odlukom koju donosi Zajednički odbor. Takva izmjena stupa na snagu trideset dana od dana donošenja te odluke.
5. Zajednički odbor sastaje se barem dvaput godišnje, i prema potrebi, na zahtjev bilo koje stranke.
6. Zajednički odbor služi kao forum u okviru kojeg se razmatraju zahtjevi Norveške za tehničku pomoć.

ČLANAK 19.

Rješavanje sporova

Bilo koji spor između stranaka koji proizlazi iz odredaba, tumačenja ili primjene ovog Sporazuma ili je s njima povezan rješava se isključivo savjetovanjem između stranaka i ne upućuju se na rješavanje bilo kojem nacionalnom ili međunarodnom sudu ni bilo kojoj trećoj strani.

ČLANAK 20.

Stupanje na snagu, izmjene i raskid

1. Ovaj Sporazum stupa na snagu prvog dana drugog mjeseca nakon datuma na koji su stranke jedna drugu obavijestile o završetku svojih unutarnjih pravnih postupaka potrebnih u tu svrhu.
2. Ovaj se Sporazum može izmijeniti pisanim sporazumom stranaka. Sve izmjene ovog Sporazuma stupaju na snagu prvog dana drugog mjeseca nakon datuma na koji su stranke jedna drugu obavijestile o završetku svojih unutarnjih pravnih postupaka potrebnih u tu svrhu.
3. Ovaj je Sporazum na snazi do 31. prosinca 2027. Sporazum se automatski produljuje za dodatna uzastopna razdoblja od 10 godina, osim ako bilo koja stranka pisanim putem obavijesti drugu stranku o svojoj namjeri da ne produlji ovaj Sporazum najkasnije 3mjeseca prije kraja početnog razdoblja ili bilo kojeg daljnjeg razdoblja od 10godina.
4. Bilo koja stranka može pisanim putem obavijestiti drugu stranku o svojoj namjeri da raskine ovaj Sporazum. Raskid počinje proizvoditi učinke tri mjeseca od datuma primitka obavijesti.
5. Nakon isteka ovog Sporazuma u skladu sa stavkom 3. ili nakon njegova raskida u skladu sa stavkom 4. stranke ga primjenjuju na sve projekte, djelovanja i aktivnosti koji se financiraju u okviru komponente GOVSATCOM Svemirskog programa Unije i Programa Unije za sigurnu povezivost ili ovog Sporazuma do isteka ugovornih aranžmana za te projekte, djelovanja i aktivnosti.

6. Ako se Uredba o svemiru, Uredba o sigurnoj povezivosti ili jedna od više provedbenih odluka iz ovog Sporazuma izmijene, stave izvan snage ili na drugi način revidiraju, upućivanja u ovom Sporazumu na Uredbu o svemiru, Uredbu o sigurnoj povezivosti ili relevantne provedbene odluke, kako je primjenjivo, tumače se kao upućivanja na izmijenjeni, stavljeni izvan snage ili drukčije revidirani akt ili akte.

Article 21

Vjerodostojni jezici

Ovaj je Sporazum sastavljen u po dva primjerka na bugarskom, češkom, danskom, engleskom, estonskom, finskom, francuskom, grčkom, hrvatskom, irskom, latvijskom, litavskom, mađarskom, malteškom, nizozemskom, njemačkom, poljskom, portugalskom, rumunjskom, slovačkom, slovenskom, španjolskom, švedskom, talijanskom i norveškom jeziku, pri čemu su svi tekstovi jednako vjerodostojni.

U POTVRDU TOGA niže potpisani, propisno ovlašteni u tu svrhu, potpisali su ovaj Sporazum.

Sastavljeno u dana ... godine ... u godini ...

Za Europsku uniju

Za Kraljevinu Norvešku